विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभागांच्या केंद्र व राज्य पुरस्कृत शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क इ. योजनांच्या प्रलंबित देयकांची १०० टक्के रक्कम उपलब्ध तरतुदी मधुन अदा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग शासन निर्णय क्रमांक : इबीसी-२०१७/प्र.क्र.७३/शिक्षण

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक : २८ मार्च, २०१८

वाचा :१) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५५९/तांशि-४, दिनांक १५.०४.२०१७

- २) शासन अधिसूचना, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, क्र.इबीसी-२०१७/ प्र.क्र.१२१/ शिक्षण, दिनांक ०६.०६.२०१७
- 3) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेश सहाय्य विभाग, क्र.ईबीसी-२०१७/ प्र.क्र.४०३/ शिक्षण-१, दिनांक ०७.०८.२०१७
- ४) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग,क्र. आविवि-२०१७/प्र.क्र.४०/का.१२, दिनांक १९.०८.२०१७
- ५) शासन परिपत्रक, शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, क्र. आधार-२०१६/ प्र.क्र.१०८/ एसडी-५, दिनांक १७.०९.२०१७
- ६) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेश सहाय्य विभाग, क्र.ईबीसी-२०१७/ प्र.क्र.५२४/ शिक्षण-१, दिनांक ८.१२.२०१७
- ७) शासन निर्णय समक्रमांक दि. १५/१२/२०१७ .

प्रस्तावना:

सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून माहिती व तंत्रज्ञान संचालयाने विकसित केलेले महाडिबीटी पोर्टल वर काही विद्यार्थ्यांना अर्जांची नोंद करण्यास अडचणी येत आहेत. त्याचबरोबर महाविद्यालयांकडून विद्यार्थ्यांचे परिपूर्ण अर्ज शासकीय कार्यालयांकडे पाठविण्यास अडचणी येत असल्याने आणि सन २०१७-१८ च्या पहिल्या सत्रासाठी सदरहू पोर्टलचे पूर्णत: कार्यन्वयन होणे बाकी आहे.त्यामुळे विविध विभागांनी संदर्भीय शासन निर्णयान्वये विहीत केलेल्या शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क इ. योजनांच्या प्रदानांची रक्कम डिबीटी पोर्टलद्वारे विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करण्यास काही अवधी लागणार असल्याची बाब निदर्शनास आणली आहे.

सद्य:स्थितीत, शिष्यवृत्ती, निर्वाह भत्ता, शिक्षण शूल्क, परीक्षा शूल्क इत्यांदीची देय रक्कम विद्यार्थ्यांच्या खात्यात जमा होत नसल्याने विद्यार्थ्यी महाविद्यालयात त्यांची फी भक्त शकत नाही. परिणामी, शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालयांना त्यांचे शैक्षणिक खर्च (शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन व इतर खर्च) भागविणे अवघड झालेले आहे. त्याचबरोबर, सन २०१०-११ ते सन २०१६-१७ या कालावधीत माहे मार्च, २०१७ अखेरपर्यंत शिक्षणसंस्था व महाविद्यालयांची शिष्यवृत्ती, निर्वाह भत्ता,शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क इ. ची देय रक्कम मोठ्या प्रमाणात प्रलंबित असल्याने, त्याचा विपरीत परिणाम शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालये व विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर होत असल्याची बाब निदर्शनास आली. या पार्श्वभूमीवर, मा.मंत्रिमंडळाच्या दिनांक २१.११.२०१७ बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयास अनुसक्तन सामाजिक न्याय विभागाने संदर्भ क्र. ६ वर नमूद शासन निर्णय दि. ०८.१२.२०१७ रोजी निर्गमित केला आहे. केंद्र व राज्यपुरस्कृत विविध शिष्यवृत्ती, शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परिक्षा शूलक प्रदाने इ.सर्व या विभागांच्या योजनाअंतर्गत सन २०१०-११ ते २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षातील माहे मार्च, २०१७ अखेर पर्यंत प्रलंबित असलेली शैक्षणिक संस्था / महाविद्यालये यांची शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क इ. प्रदानांपोटी (विशेष चौकशी पथकाने कारवाईची शिफारस केलेल्या दोषी संस्था व अनुज्ञेय नसलेले अभ्यासक्रम वगळून) अनुज्ञेय होणाऱ्या रक्कमेपैकी ६० टक्के इतकी रक्कम संबंधित शैक्षणिक संस्था/ महाविद्यालयांना तदर्थ तत्त्वावर अदा करण्यास संदर्भ क्रमांक ७ येथील दि.१५/१२/२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. तथापि सन २०१६-१७ पर्यंतचे शिष्यवृत्ती/ शिक्षण फी, परीक्षा फी इत्यादीची प्रलंबित असलेली संपुर्ण रक्कमेची देयके क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांनी कोषागारात सादर केली असता, सदर्भ क्रमांक ७ अनुसार अनुज्ञेय होणाऱ्या रक्कमेपैकी ६० टक्के इतकी रक्कम संबंधित शैक्षणिक संस्था महाविद्यालयांना तदर्थ तत्वावर अदा करण्याचा शासन निर्णय असल्याने सदर देयके मंजूर करण्यास संबंधित जिल्हा कोषागार कार्यालयात अडचणी येत आल्याची बाब निदर्शनास आली आहे. सबब याबाबत पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:

केंद्र व राज्यपुरस्कृत विविध शिष्यवृत्ती, शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क प्रदाने इ.सर्व या विभागांच्या योजनांअंतर्गंतसन २०१०-११ ते २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षातील माहे मार्च, २०१७ अखेर पर्यंत प्रलंबित असलेली शैक्षणिक संस्था / महाविद्यालये यांची शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क इ. प्रदानांपोटी (विशेष चौकशी पथकाने कारवाईची शिफारस केलेल्या दोषी संस्था व अनुज्ञेय नसलेले अभ्यासक्रम वगळून) अनुज्ञेय होणाऱ्या रक्कमेपैकी १०० टक्के रक्कम उपलब्ध तरतुदी मधुन संबंधित शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालयांना अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

याबाबत सदर्भ क्रमांक ७ व त्याअनुषंगाने निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयातील अटी व शर्ती जश्याच्या तश्या लागु राहतील. ४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u>या संकेतस्थळावर उपलब्ध करुन देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१८०३२८१९१३५११७२२ असा आहे. हे आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(भा. र. गावीत) सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री (विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा.विधान परिषद/विधानसभा सदस्य, विधानभवन, मुंबई
- ६) मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७) अमुस/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी)
- ९) आयुक्त,समाजकल्याण,महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
- १०) संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे
- ११) संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
- १३) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १४) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण, पुणे
- १५) सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १६) सर्व शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक/उच्च माध्यमिक)
- १७) महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेय/लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र ½,मुंबई/नागपूर.
- १८) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- २०) सर्व सहायक आयुक्त, समाजकल्याण.
- २१) निवडनस्ती (शिक्षण)